

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2*

CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER

NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

เด่นชัย บำรุงศรี*, บุญเลิศ ธานีรัตน์, วันชัย วงศ์ศิลป์

Denchai Bamrungsri, Boonlert Thanirt, Wanchai Wongsil

คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Faculty of Education and Social Studies, Southern College of Technology, Nakhon Si thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: denchai192524@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน เป็นวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับ เท่ากับ .986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) และเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก 2) ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และมีผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีวิทยฐานะ และมีประสบการณ์การทำงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และมีผู้บริหารที่มีวิทยฐานะต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 3) ปัญหาพบว่า ผู้บริหารบางส่วนครูไม่ยอมรับในการบริหารงานของผู้บริหารและผู้บริหารขาดขาดกระตุ้นให้ครูทำงาน ผู้บริหารควรสร้างศรัทธายกย่อง ชมเชยและกระตุ้นให้ครูทำงานเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารโรงเรียน, การรับรู้ของครู, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

Abstract

This research aimed to 1) Studying the creative leadership of school administrators according to teachers' perceptions. 2) Compare the creative leadership of school administrators

* Received November 12, 2023; Revised November 22, 2023; Accepted November 27, 2023

according to teachers' perceptions according to the variables of gender, educational background, academic status, and work experience. School size, executive's gender and academic status of executives 3) Study problems and suggestions about Creative leadership of school administrators. It is quantitative research. The target is group of 322 teachers under The Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 by using a stratified random sampling method proportional to school size. The instrument used to collect data was a 5 - level rating scale questionnaire. The consistency index is between 0.80 - 1.00 and the entire alpha coefficient was equal to .986. Statistics used in data analysis include the average, percentage value, standard deviation, One - way ANOVA and compare multiples using the LSD method. The research results found that 1) The creative leadership of school administrators as perceived by teachers overall and in each aspect is at a very good level. 2) Teachers of different genders, educational qualifications, and school administrators of different genders were no differences in perceptions of creative leadership among school administrators. As for teachers with academic status and have different work experiences are significantly different at .001. Teachers in schools of different sizes and there are executives with different academic status are significantly different at .01. 3) The problem was found that some administrators and teachers did not accept the administration of the administrators and the administrators lacked motivation to encourage the teachers to work. Executives should build faith and commend. Praise and encourage teachers to work harder.

Keywords: Creative leadership, School Administrators, Teacher Perception, Under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

ประเทศไทยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแนวทางนโยบายแห่งรัฐสอดคล้องกับการพัฒนาที่แท้จริง กล่าวคือ มุ่งพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงและยั่งยืน และในการจัดการศึกษาที่มีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาในระดับใด แต่ละรูปแบบพัฒนาขึ้นจากองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนถึงการเมืองของประเทศนั้น ๆ และมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบันระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555) จึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอย่างเร่งด่วน เพื่อสนองตอบต่อความต้องการกำลังคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศในโลกยุคดิจิทัลและการสื่อสารที่ไร้พรมแดน การปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ครั้งนี้ประสบความสำเร็จแล้วตั้งแต่การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยแล้วละเลยผู้ที่ขาดโอกาสในวัยแรงงาน ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก การจัดการศึกษาขาดเอกภาพในการจัดอย่างครอบคลุม และมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสื่อและกระบวนการเรียนรู้ (พระพงษ์ สิทธิอมร, 2561)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้น ผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการจัดการศึกษาทุกระดับตามบทบาทของตนเองอย่างมีคุณภาพ จึงสามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติที่มีผลต่อนักเรียนโดยตรง จำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของโรงเรียนจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาให้แก่แก่นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่บริหารจัดการอำนวยการความสะดวกให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ในด้านต่าง ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และมีภาวะผู้นำที่จะดำเนินการให้โรงเรียนดำเนินการได้ ซึ่งในยุคของการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ที่จะนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีคุณภาพตามบริบทในศตวรรษที่ 21

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในด้านความสามารถในการนำความสำเร็จและกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการผลักดันให้ผู้ร่วมงานในองค์กรเพื่อที่จะทำให้อุปสรรคสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางในการบริหาร และการสื่อสารภายในองค์กรมีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานในองค์กรให้มีความคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ได้มากขึ้น ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน และการจัดการในทุกระดับ ผู้นำเปรียบเสมือนจุดรวมแห่งพลังของผู้ปฏิบัติงาน องค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความเข้มแข็ง ตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทน และต่อเนื่องสามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดการพัฒนาองค์กร ทำให้การทำงานเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น เสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับองค์กร (กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, 2555) ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะแสดงออกซึ่งการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา มีทัศนคติในเชิงบวกต่อโลกและต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่นที่พร้อมจะก้าวข้ามอุปสรรคไปด้วยกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความยืดหยุ่นทางความคิดและการกระทำ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิตที่รู้จักพัฒนาตนเองเสมอทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และจิตวิญญาณซึ่งถูกผูกมัดแห่งความสำเร็จประการหนึ่งของ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการกล้านำความเปลี่ยนแปลงและความสามารถในการกล้าเผชิญกับความท้าทายด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุผลสำเร็จจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551) การสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560) เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีเขตพื้นที่บริการครอบคลุมพื้นที่ 8 อำเภอ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย อำเภอทุ่งสง อำเภอฉวาง อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอพิปูน อำเภอนาบอน อำเภอบางขัน อำเภอฉ่ำพรรณรา และอำเภอช้างกลาง ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 202 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีบริบทที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นขนาดของโรงเรียน สภาพพื้นที่ของแต่ละอำเภอที่แตกต่างกัน ประเภทของการจัดการศึกษา มีผลการศึกษาที่หลากหลายแตกต่างตามแต่ละสภาพของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน

มีความหลากหลาย โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำที่แตกต่างกัน ซึ่งยังไม่มีผู้ใดที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร
3. เพื่อศึกษา ปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,940 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 322 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหารและตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามการรับรู้ของครู โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และ วิทยฐานะของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็น 5 ด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท มี 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง ควรปรับปรุง ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง มีดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ทั้งหมดเท่ากับ .986

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดทำหนังสือจาก วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (SCT) เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูในสังกัด ผ่านระบบ My - Office ของแต่ละโรงเรียน

2. จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์โดยแนบบัญชีรายชื่อผู้ตอบแบบสอบถามและ QR Code เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ้งครูตามบัญชีรายชื่อ ตอบแบบสอบถามด้วย Google form ตาม QR Code ที่แนบ ทั้งนี้ ได้กำหนดระยะเวลา 15 วัน ในการเข้าตอบแบบสอบถามหลังจากส่ง QR Code ให้ครู

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับจาก Google form ของแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (T - Test Independent)

2. ทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ด้วยค่า F - test ซึ่งถ้าพบว่า มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการทดสอบ LSD เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การหาความหมายสรุปประเด็น

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	248	77.0
2. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	231	71.7
3. วิทยฐานะ		
ครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป	111	34.5
4. ประสบการณ์การทำงาน		
ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	181	56.2
5. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดกลาง	219	68.0
6. เพศของผู้บริหาร		
ชาย	220	68.3
7. วิทยฐานะของผู้บริหาร		
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษขึ้นไป	283	87.9

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านที่มีระดับต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยรวมและเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์	4.55	.46	ดีมาก	4
2. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.51	.47	ดีมาก	5
3. การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.58	.44	ดีมาก	2
4. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.56	.47	ดีมาก	3
5. การทำงานเป็นทีม	4.60	.44	ดีมาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	.41	ดีมาก	

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย 3 อันดับแรก คือ การสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน รองลงมา คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีแนวคิดที่สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และการเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล สามารถมองเห็นภาพการพัฒนาในอนาคต

2.2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย 3 อันดับแรก คือ การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล อย่างต่อเนื่องและสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ การแนะนำคำปรึกษาอย่างมีส่วนร่วมที่เน้นการพัฒนาช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ละการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2.3 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย 3 อันดับแรก คือ การมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบและมอบอำนาจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่ขัดต่อกฎและระเบียบทางราชการ รองลงมา คือ ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่ปิดกั้นความคิดเห็นที่แตกต่าง และการสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข สนุกสนาน ไม่เครียดกับการทำงาน

2.4 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับ ดีมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย 3 อันดับแรก คือ การตัดสินใจที่รอบคอบ ซึ่งผ่านการคิดและแก้ปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานเหตุและผลรองลงมา คือ ความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารโรงเรียนที่ทันสมัย และความคิดริเริ่มนำแนวคิดวิธีการแปลกใหม่ มาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับ ดีมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาบุคลากร และทีมงานที่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความเชื่อมั่นไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานในทีมงานว่า สามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน เพศของผู้บริหาร และวิทยฐานะของผู้บริหาร ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ประสิทธิภาพการดำเนินงาน วิชาการของโรงเรียนตามทัศนะ ของครู	t - test					One Way ANOVA	
	เพศ	วุฒิ การศึกษา	วิทยฐานะ	ประสบการณ์ ใน การทำงาน	ขนาด ของ โรงเรียน	เพศของ ผู้บริหาร	วิทยฐานะ ของ ผู้บริหาร
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	.756	.029*	.000***	.000***	.004**	.751	.018*
2. ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	.689	.066	.000***	.000***	.009**	.778	.008**
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและ ปรับตัว	.737	.206	.002**	.001**	.011*	.675	.036*
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	.586	.132	.001**	.000***	.006**	.830	.010*
5. ด้านการการทำงานเป็นทีม	.885	.104	.000*	.000***	.042*	.701	.028*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ .001

ด้านการทำงานเป็นทีม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผู้บริหารมีเพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปรวิทยฐานะของผู้บริหาร โดยภาพรวมพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผู้บริหารมีวิทยฐานะต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ปัญหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู มีดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับครูในการที่ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการเป้าหมายในการจัดการศึกษา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู และครูขาดการพัฒนาตัวเองขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่อายุราชการมากกว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ในการบริหารผู้บริหารไม่ได้สนับสนุนในการพัฒนาตัวเองทางด้านวิชาชีพ มีการปฏิบัติงานแบบเดิม ๆ การมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารขาดการแก้ปัญหา ขาดการวางแผนในการทำงานที่เป็นระบบ ผู้บริหารในบางครั้งขาดการเป็นผู้นำที่จะนำพาครูในการพัฒนาโรงเรียน การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารขาดการประสานงานในการทำงาน ทำให้การบริหารงานในโรงเรียนเกิดความล่าช้าในการทำงานของครู

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู มีดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีความสำคัญกับครูในการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปใน ทิศทางเดียวกันตามเป้าหมายที่ต้องการ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารควรมีการมอบหมายงาน ให้เหมาะสมกับครูที่มีความรู้ความสามารถที่ครูมีความถนัดสามารถทำความเข้าใจลักษณะของการทำงานและปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น วางขอบเขตของงานในแต่ละงานให้ชัดเจนครูต้องรู้ถึงขอบเขตภาระงานที่ชัดเจน การมีความยืดหยุ่นและปรับตัวผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่นและปรับองค์การให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ในบางกิจกรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมวิธีการคิดใหม่ ๆ ที่จะนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ มีการส่งเสริมในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพ การมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่ดีในการนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ควรมีรูปแบบในการแก้ปัญหา กำกับ ติดตาม การทำงานของครูและให้คำชี้แนะในการทำงาน การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรจะเป็นนักการประสานงานที่ดี รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสามารถนำการประสานงานมาแลกเปลี่ยนในการทำงานกับครูในโรงเรียน เพิ่มความใกล้ชิดการทำงานของผู้บริหารกับครูให้มีความใกล้ชิดจนครูไว้วางใจในการประสานงานของท่านผู้อำนวยการ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามประเด็น ต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เนื่องมาจากการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา การประพฤติตัวเองเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำที่มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบมี

ความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารงาน มีการปรับการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการบริหารคนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการโน้มน้าวใจในการทำงาน มีการนำสื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารทำให้ครูกล้าคิด กล้าทำ จึงทำให้การบริหารโรงเรียนจนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ ทวีกุล ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา โดยภาพรวมของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตอยู่ในระดับมาก (ภาณุวัฒน์ ทวีกุล, 2560)

ด้านที่มีระดับสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการร่วมมือในการทำงานด้วยการสร้างทีมงานในการระดมความคิดไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนและการทำงาน มีการไว้วางใจในทีมงานเพื่อที่จะทำให้ให้มีคุณภาพเพื่อนำไปสู่การบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ เล็กวงษ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารตามการทัศนะของครูด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับ ดีมาก (สุรศักดิ์ เล็กวงษ์, 2563)

ด้านที่มีระดับต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนิเทศในเรื่องของการทำงานของครู จนทำให้การทำงานเป็นระบบมีการกำกับติดตามที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินา สุทธิโพธิ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีระดับต่ำสุด (วินา สุทธิโพธิ์, 2561)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน เพศของผู้บริหารโรงเรียน และวิทยฐานะของผู้บริหารโรงเรียน อภิปรายผล ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่จะมีภาวะผู้นำสูงอยู่แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนมีการทำงานเป็นทีมมีทีมงานที่เข้มแข็งทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการในการบริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถทำงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ มีความคิดที่สร้างสรรค์ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รอซียะห์ ลาเต๊ะ ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรเพศ ไม่แตกต่างกัน (รอซียะห์ ลาเต๊ะ, 2560)

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการทำงานที่มีความคิดที่หลากหลายครูแต่ละบุคคลมีความคิดที่หลากหลายมีวิธีการคิดสิ่งใหม่มาปรับใช้โรงเรียนให้มีความเหมาะสม ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้กันอย่างทั่วถึง มีการทำงานเป็นทีมงานเพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์งานให้ดีขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เกิดการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ศรีอินทร์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียน ราชประชา

ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานมากย่อมมีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถที่สูงขึ้น ย่อมมีทีมงานที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติภูมิ เทพคำ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน (จิตติภูมิ เทพคำ, 2563)

2.5 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูตามตัวแปรขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการทำงานเป็นทีม ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน รูปแบบหรือระบบการทำงานส่วนใหญ่จะต่างกันเนื่องจากผู้บริหารต้องเป็นผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพในการบริหาร จนทำให้ครูที่อยู่ในโรงเรียนต้องมีความตื่นตัวในการทำงานอยู่ตลอดเวลา มีความเป็นผู้นำสูง ทำให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวรรณ อินเกิด ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน (จิราวรรณ อินเกิด, 2564)

2.6 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูตามตัวแปรเพศของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของครูในโรงเรียน ซึ่งต่างก็มีความต้องการผู้นำที่มีความสามารถทางด้านการบริหารจัดการ สามารถนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษพล อัมระนันท์ ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วังก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ด้านเพศของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน (กฤษพล อัมระนันท์, 2559)

2.7 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูตามวิทยฐานะผู้บริหาร พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีผู้บริหารโรงเรียนมีวิทยฐานะผู้บริหารต่างกัน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถไม่เท่ากัน ทำให้มุมมองความคิดของการบริหารและการจัดการปัญหาในโรงเรียนต่างกัน ทำให้งานมีประสิทธิภาพไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ศรีอินทร์ ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ภาคใต้สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา

พิเศษ กลุ่ม 7 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูตามตัวแปรวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน (จิราพร ศรีอินทร์, 2565)

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 สรุปได้ ดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับครูในการที่ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางเป้าหมายในการจัดการศึกษา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของครู และครูขาดการพัฒนาตัวเองขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่อายุราชการมากกว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ในการบริหารผู้บริหารไม่ได้สนับสนุนในการพัฒนาตัวเองทางด้านวิชาชีพ มีการปฏิบัติงานแบบเดิม ๆ การมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารขาดการแก้ปัญหา ขาดการวางแผนในการทำงานที่เป็นระบบ ผู้บริหารในบางครั้งขาดการเป็นผู้นำที่จะนำพาครูในการพัฒนาโรงเรียน การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารขาดการประสานงานในการทำงาน ทำให้การบริหารงานในโรงเรียนเกิดความล่าช้าในการทำงานของครู

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยรวมภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และเพศของผู้บริหารโรงเรียน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่าง ส่วนครูที่มีวิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียนและวิทยฐานะของผู้บริหารโรงเรียน มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน จึงขอเสนอแนะ ดังนี้ 1) จากผลการวิจัย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารระหว่างเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความตระหนักเห็นคุณค่าในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันและมีการกำหนดลำดับขั้นตอน ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด 2) จากผลการวิจัย ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูคิดค้นหรือสร้างนวัตกรรมที่จะมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูในกลุ่มสาระเดียวกัน 3) จากผลการวิจัย ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่นและปรับองค์กรให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในบางกิจกรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมวิธีการคิดใหม่ ๆ ที่จะนำมาพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ มีการส่งเสริมในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพ 4) จากผลการวิจัย ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่ดีในการนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ควรมีรูปแบบในการแก้ปัญหา กำกับ ติดตาม การทำงานของครูและให้คำชี้แนะในการทำงาน มีการวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่มาใช้ในการวางระบบการทำงานของครู 5) จากผลการวิจัย ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนความคิดหรือกระบวนการทำงานที่ทำแล้วเกิดประโยชน์มากที่สุดการแลกเปลี่ยนความคิดจะเป็นการพัฒนางานที่เกิดประโยชน์ได้มาก ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 2) ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กฤษพล อัมระนันท์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กิตต์กาญจน์ ปฎิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). สร้าง “อารมณ์ขัน” เพิ่มสุขในชีวิต. เรียกใช้เมื่อ 5 มีนาคม 2561 จาก <http://www.kriengsak.com/node/1445>
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- จิราพร ศรีอินทร์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภาคใต้ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษา และวิจัย, 4(2), 151 - 162.
- จิราวรรณ อินเกิด. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พีระพงษ์ สิทธิอมร. (2561). การจัดการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อแสวงหาแนวทางปฏิรูป. (มติชนออนไลน์). เรียกใช้เมื่อ 23 มิถุนายน 2565 จาก <http://www.matichon.co.th/education/new>
- ภาณุวัฒน์ ทวีกุล. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะ ของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วินา สุทธิโพธิ์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 7(2), 99 - 114.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุรศักดิ์ เล็กวงษ์. (2563). บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.